

НАВЧАЛЬНІ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМИ ЯК ОДНА З СКЛАДОВИХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Русалкіна Л. Г.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри філософії, біоетики та іноземних мов
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Класичний формат освітнього процесу зводиться до двох базових складових – аудиторних занять та виконання домашнього завдання. При цьому аудиторний час використовувався для пояснення нового матеріалу, а домашня робота – для його закріплення та виконання численних завдань.

Ця двочастинна структура визначала також діапазон професійної ролі викладача, який традиційно діяв у просторі між двома полюсами, які можна умовно позначити як «начитування матеріалу» та «перевірка знань», спосіб організації навчального матеріалу – підручник та робочий зошит.

Сьогодні обидві складові освітнього процесу значною мірою змішані, оскільки пояснення матеріалу викладач може записати на відео, викладені, наприклад, на власній платформі або публічному сервері. Крім того, численні цифрові алгоритми дозволяють студентам отримувати негайний зворотний зв'язок у вигляді автоматичної перевірки виконаних завдань, а месенджери дають змогу залишати голосові повідомлення в асинхронному форматі. Студент більше не повинен підлаштовуватися під темп пояснення матеріалу, вибраний викладачем, а викладач, відповідно, може не витратити час на рутинні перевірки і використовувати його для більш творчих та фундаментальних видів роботи.

Така різноманітність і доступність можливостей роблять процес навчання більш гнучким, адаптивним та індивідуально зорієнтованим. Однак формування нового типу взаємодії між викладачем та студентом, безумовно, вимагає від обох нового структурування процесу та розподілу часу як усередині контактних, діалогових форм спілкування, а також у випадку з асинхронними підходами.

Одними з важливих питань у цьому контексті вважаємо те, якими саме ресурсами доцільно користуватися, у яких пропорціях та для яких видів роботи. Щоб це зрозуміти, розглянемо регулярно структуру викладання іноземної мови більш детально.

Протягом усіх попередніх років одним із завдань викладача іноземних мов було аудиторне пояснення граматичного матеріалу. Однак, що стосується іноземних мов, таких пояснень зазвичай буває безліч, оскільки первинне пояснення мовної теорії – це один бік освітнього процесу, а спроба інтегрувати це знання у живу мову, де кожен граматичний аспект повинен взаємодіяти з іншими всередині складного, багаторівневого контексту – інший.

Отже, не є вкрай необхідним витрачати аудиторний час на первинне пояснення граматичного матеріалу. Логічніше один раз записати його на відео, супроводивши гарною інфографікою, малюнками та прикладами та винести за межі роботи в аудиторії.

Можна також взагалі відмовитися від власного пояснення та використовувати численні відео колег, серед яких є якісні відео, записані як українськими викладачами, так і носіями мови. В цьому випадку студент завжди має можливість повернутися до пояснення у чітко проілюстрованих матеріалах. Крім того, студентам різного рівня можна рекомендувати відео різного ступеня складності та поступовості у викладанні матеріалу. На занятті, в свою чергу, є сенс звертатися до вивченого матеріалу в вигляді діалогів, оповідань, усних перекладів, роботи в парі тощо.

Щодо лексичного боку навчання іноземної мови, існують численні суперечки стосовно того, як правильно працювати з лексикою. Це призвело до двох полярно-протилежних тенденцій: з одного боку, існує думка, що слова взагалі не потрібно вчити «спеціально», досить просто щось читати, слухати та дивитися, та повноцінний словниковий запас сформується мимовільно. З іншого боку, серед Інтернет-ресурсів з іноземних мов мало не найпопулярнішими є сайти та програми-тренажери, на яких практикується механістичний підхід до лексики, за яким слова заучуються поза їхнім зв'язком з темою, контекстом, розмовним середовищем і комунікативним завданням.

На наш погляд, жоден із вказаних підходів не може бути ефективним сам по собі, оскільки, з одного боку, сформувати збалансований словниковий запас «природним шляхом» можна тільки якщо студент не тільки живе, але й навчається в мовному середовищі досить тривалий час, а з іншого – будь-який механістичний підхід може застосовуватися лише на доволі обмеженому проміжку занять, у зв'язку з конкретним завданням і не має універсального значення.

Роботу з лексикою варто розділити на кілька етапів, де простіші справи на первинне освоєння теми виконуються самостійно, використанням у тому числі вбудованих у платформи алгоритмів повторів і тестів, що генеруються як у письмовій, так і в аудіо формі, а всі творчі, комунікативні завдання – у процесі усної, аудиторної інтеракції.

Перейдемо до роботи з текстом. У випадку з цим видом роботи все навпаки. Якісна робота з текстом передбачає багаторівневий аналіз, у тому числі граматичних, лексичних, стилістичних особливості тексту, його синтаксису, авторської думки тощо. Крім того, базуючись на інформацію з тексту викладач може скласти низку вправ, розрахованих на особисту взаємодію студентів. Таким чином, ця частина роботи потребуватиме значну частину аудиторного часу.

Щодо аудіювання, зазначимо, що наразі наявні в мережі Інтернет різні відтінки мовлення носіїв мови, можна користуватися нескінченним об'ємом оригінальних відео будь-якого формату, від навчальних до художніх фільмів, аналізувати тонкощі мови, що вивчається.

В цьому випадку все залежить від власних інтересів викладача та студентів. Зокрема, аудіювання, як і текст є своєрідним фундаментом для цілої серії усних завдань, обговорення, аналізу, діалогів, доречних для аудиторної роботи.

Отже, заняття з іноземної мови в аудиторії на сучасному етапі можуть бути повною мірою зосереджені на інтеграції отриманих студентами знань у конкретні навички усного та писемного мовлення, розуміння письмового та аудіо-тексту та моделювання різноманітних комунікативних ситуацій.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-405-7-90>

THE IMPORTANCE OF SOCIO-EMOTIONAL LEARNING IN MODERN EDUCATION

Slodynytska Yu. R.

*Teacher at the department of Ukrainian and foreign languages
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyj
Lviv, Ukraine*

In recent years, the landscape of education has undergone a significant transformation, placing a greater emphasis on holistic student development beyond traditional academic achievements. One crucial aspect that has gained widespread recognition is Socio-Emotional Learning (SEL). SEL refers to the process through which individuals acquire and apply the knowledge, attitudes, and skills necessary to understand and manage emotions, set and achieve positive goals, feel and show empathy for others, establish and maintain positive relationships, and make responsible decisions. This paradigm shift towards prioritizing socio-emotional competencies alongside academic